

Lokaler för resfria möten

En kartläggning i Göteborg

Lokaler för resfria möten – en kartläggning i Göteborg

Titel: Lokaler för resfria möten – en kartläggning i Göteborg

Författare: Paula Franco de Castro, Michael Koucky, Koucky & Partners AB

Bild framsida: <http://www.cisco.com/web/FR/press/mediatheque/index.html>

Publikation: 2010: 15

Utgivningsdatum: februari 2010

Utgivare: Vägverket Region Väst

Kontaktperson: Per Schillander, per.schillander@vv.se

ISSN: 1401-9612

Distributör: Vägverket, endast digitalt på <http://publikationswebbutik.vv.se>

Förord

De fysiska mötena har en naturlig och viktig plats i både privatlivet och arbetslivet. Likväl finns många viktiga möten som går att genomföra på effektivare sätt. Resfria möten, exempelvis videomöten, är som regel fördelaktiga för arbetstid, kostnader, effektivitet, arbetsmiljö, stress, säkerhet och miljöpåverkan. Intresset för resfria möten har följaktligen ökat påtagligt de senaste åren.

Teknik för resfria möten finns väl spridd i landets organisationer, men används sannolikt framför allt vid mindre möten. Det handlar då om måttligt avancerad teknik och måttliga investeringar – ofta baserat på persondator och telefon. De organisationer som har mer frekventa behov av något större möten investerar i kraftfullare utrustning, särskilda möteslokaler och egen kompetens. För organisationer som återkommande, men mer sällan, har behov av större sammankomster borde bokningsbara lokaler för resfria möten vara intressant.

Denna rapport presenterar en kartläggning av utbudet av bokningsbara lokaler och tillfälliga hyrlösningar för resfria möten i Göteborg. Syftet är att visa på möjligheterna för sällananvändare av resfria möten och öppna för exempelvis fler webbsända seminarier. Syftet är i förlängningen att underlätta för en bransch som kan bidra till att minska vägtrafikens avigsidor.

Förhoppningsvis väcker denna rapport en ökad nyfikenhet på de olika mötesformerna. Eventuellt kan den motivera till liknande kartläggningar på andra orter.

Per Schillander

Sammanfattning

Det finns många vinster att göra genom att ersätta fysiska möten med resfria möten. Videokonferenser, och andra former av resfria möten, skapar tidsvinster och minskar den stress som ett frekvent resande kan medföra. Ekonomiskt är resfria möten ofta mycket fördelaktiga och dessutom minskar verksamhetens miljöbelastning. Intresset för resfria möten har ökat på senare år och denna rapport's främsta syfte är att kartlägga utbudet av bokningsbara lokaler eller tillfälliga hyrlösningar för videomöten i Göteborg med omnejd.

Det är viktigt att vara medveten om att förberedelserna inför ett videomöte kräver tid och att kostnaderna kan variera märkbart beroende på mötets förutsättningar. Det är viktigt att i god tid höra sig för om vilka lösningar respektive leverantör och konferenslokal kan erbjuda. Faktorer som påverkar kostnaden är exempelvis vilken typ av uppkoppling som mötet kräver, mötets storlek och svårösta tekniska problem. Vidare är inte alla anläggningar möjliga att koppla ihop. Anläggningar som använder den äldre ISDN-tekniken och utrustning som är IP-baserad och använder bredbandsuppkoppling går inte att koppla ihop.

Resultatet av kartläggningen visar att det finns goda möjligheter till videomöte i varierande konstellationer i Göteborg, även om aktörerna är förhållandevis få. Utbudet på lokaler och hyranläggningar bör kunna tillfredsställa de flesta behov, från mindre möten till möten med många deltagare och även hela konferenser. Av de över 100 tillfrågade verksamheterna kan 13 erbjuda tjänsten videokonferens. Samtliga finns i Göteborg, de flesta relativt centralt. Samtliga kartlagda anläggningar presenteras i bilaga 1.

Dessa aktörer kan delas upp i två grupper. En grupp som har som kärnverksamhet att hyra ut lokaler och anläggningar, exempelvis hotell, konferenscenter och något företagshotell. I den andra gruppen finns offentliga verksamheter som har egna videomötesanläggningar och även hyr ut dem. Vidare finns det i nuläget en handfull företag i regionen som hyr ut teknik för videomöten för enstaka möten, men inte lokaler. Dessa företag kan erbjuda lösningar i kundens egna lokaler eller i konferenslokaler som hyrs separat. Kartläggningen visar att det i Göteborg finns goda möjligheter att hyra in sig för ett videomöte eller att hyra en anläggning.

Innehåll

1. Inledning.....	6
2. Syfte	7
3. Rapportstruktur.....	7
4. Begrepp och teknik.....	7
5. Goda råd vid beställning av videomöte.....	10
6. Kartläggning i Göteborg.....	11
7. Övergripande resultat	12
8. Slutsatser och diskussion.....	13
Bilaga 1: Publika anläggningar och teknikuthyrare för videomöten i Göteborg	15

1. Inledning

Idag är utbudet av teknik som möjliggör att hålla möten på distans större än någonsin. Det finns många vinster att göra med dessa så kallade resfria möten. Resfria möten minskar inte bara miljöbelastningen eftersom resor faller bort utan kan även skapa tidsvinster och minska den stress som ett frekvent resande kan medföra. Även ekonomiskt är resfria möten som regel fördelaktiga, både tack vare tidsvinsten och tack vare minskade reskostnader.

Telefonmöte är den enklaste metoden för resfria möten med några få deltagare. Den har funnits länge och är idag både lättillgänglig och billig. Flera företag erbjuder en utveckling av telefonmötet, där deltagarna samtidigt kan dela elektroniska dokument genom webbaserade lösningar. Teknik för videomöten har funnits sedan 1990-talet, men dess användning och spridning till en bredare publik har begränsats av ekonomiska och tekniska skäl.

På senare år har efterfrågan på teknik för resfria möten och de tekniska möjligheterna ökat. Idag är det enkelt att till låg kostnad föra videosamtal med både ljud och bild direkt mellan två datorer genom olika webbaserade tjänster, som exempelvis Skype. För möten där det krävs hög bild- och ljudkvalité och/eller för möten med flera deltagare, krävs dock fortfarande videomötesutrustning och särskilda lokaler. Det är fortfarande kostsamt att investera i en egen videomötesutrustning men det finns marknadsaktörer som erbjuder tillfälliga lösningar, där man kan hyra in sig per timme eller per dag.

I figuren nedan visas en matris över olika tekniker för resfria möten och vilken typ av möten de lämpar sig för.

Matrix is corresponding to tools used by Logica Sweden.

		Meeting purpose			
		Presenting information	Creative discussions	Making decisions	Collaborative producing
Available Logica Channels & tools					
Telephony and tele conferencing					
E-mail with Microsoft Outlook					
IRC: Microsoft Office Communicator / Messenger					
Video conference solutions (eg Tandberg)					
Microsoft Communicator + telephony					
Video conferencing + Computer (eg Powerpoint)					
Microsoft Live Meeting + telephony					
Grade					
Highly effective =					
Effective =					
Less effective =					
Not preferable =					

Figur 1: Matris över några olika tekniker för resfria möten och dess lämplighet för olika typer av möten. Källa: Peter Witt, Logica Sverige.

2. Syfte

Rapporten syftar främst till att kartlägga utbudet av bokningsbara lokaler eller tillfälliga hyrlösningar för videomöten i Göteborg med omnejd. Vidare ska rapporten introducera läsaren till den begreppsvärld som finns runt videomöten och vad som kan vara viktigt att tänka på inför ett videomöte.

Projektets omfattning och syfte var initialt att kartlägga alla (eller den absoluta merparten) av förekommande publika lokaler för resfria möten i Göteborgs kommun samt kranskommuner. Med publika lokaler menas lokaler som är utrustade med teknik för resfria möten som kan hyras. Lokaler med konferenstelefoner skulle eventuellt tas med – omfattningen fick avgöra avgränsningen. För de identifierade lokalerna skulle relevanta uppgifter framgå som storlek, utrustning, priser och kontaktuppgifter. Efter hand har rapporten kommit att inriktas på videomöte eftersom utrustning för telefonmöten är vanligt förekommande och en kartläggning av samtliga aktörer som erbjuder tjänsten skulle bli alltför omfattande.

Följande prioriteringsordning bestämdes för kartläggningen:

1. Lokaler där man på kommersiell basis kan hyra in sig för videomöten
2. Uthyrare av videomöteteknik som hyr ut för kortare perioder
3. Lokaler som inte är typiskt kommersiella, där man kan hyra in sig för videomöten
4. Lämpliga konferenslokaler som inte har utrustning själv men dit utrustning kan hyras in.

3. Rapportstruktur

Rapporten är uppdelad i en mer generell del om videomöten och en del som beskriver utbudet i Göteborg med omgivning.

Den generella delen består av en översiktlig introduktion i tekniken för videomöten. Vidare beskrivs vad som kan vara bra att ha med sig om man funderar på att använda sig av videomöten.

Andra delen beskriver tillvägagångssättet och resultatet av kartläggningen av videokonferensanläggningar i Göteborg med omgivning. I det avslutande kapitlet i denna del redovisas de slutsatser som har framkommit genom undersökningen samt fritt redovisade tankar och idéer som uppkommit under arbetets gång.

Listan över aktörer som hyr ut konferenslokaler med tillgång till videomöteteknik och företag som hyr ut videomöteteknik för tillfälliga lösningar ligger som en bilaga till rapporten.

4. Begrepp och teknik

Detta kapitel är en översiktlig introduktion till den begreppsvärld som rör sig runt ett videomöte. Informationen till detta kapitel har tagits fram genom samtal och intervjuer med branschens aktörer.

Videomöten

Sinnebilden av en videokonferens är ett möte i ett traditionellt konferensrum med ett antal deltagare som närvarar fysiskt sittandes runt ett ovalt bord samt ett par deltagare som närvarar visuellt och interaktivt på en skärm. Detta är förstås en del av sanningen, men en videokonferens utseende och omfattning är minst sagt tånjbar. Den kan omfatta allt från två personer till flera hundra i exempelvis bio- eller seminariesittning och den kan innehålla olika sorters tekniker och hårdvara.

Det kan argumenteras för att det borde dras skiljelinjer mellan dessa olika typer av videomöten för tydlighetens skull. Men gränserna är flytande och i branschen, det vill säga teknikleverantörerna och konferenslokaluthyrarna, använder sig inte av en sådan uppdelning. Därför görs det inte heller i denna rapport.

Det finns videomötessystem för de flesta behov. Systemen är allt från skrivbordssystem, för möten där man bara är en eller två personer, över gruppsystem i mötesrum med kanske 25 deltagare, till riktigt stora system, som kan hantera ett par hundra deltagare i seminariesittning.

I en videokonferens är det vanligast att deltagare från två platser med konferensutrustning kopplas ihop, men det är även möjligt att koppla samman fler platser och ytterligare deltagare. Vidare finns även system som tillåter dokumentdelning under pågående videomöte, så att samtliga deltagare kan se samma dokument eller presentation.

Ett videomöte som inte används regelbundet i en organisation skräddarsys oftast från tillfälle till tillfälle, beroende på mötets art, deltagarnas behov och de tekniska möjligheterna. Videomötets grundläggande komponenter är uppkoppling och hårdvara, men det är mötets förutsättningar som styr de exakta lösningarna.

Uppkoppling

Det två vanligaste tekniska lösningarna för att överföra bild och ljud i videokonferenssystem är ISDN, som använder telefonnätet, och IP, som går via ett datanätverk. Dessa två tekniska lösningar är inte kompatibla, utan samtliga anläggningar som används i ett videomöte måste använda samma teknik. De olika för- och nackdelarna med respektive teknik beskrivs nedan.

Videotrafik över IP-baserade datanät med hög kapacitet ger bra bildkvalitet och tillförlitlighet, förutsatt att man har bra hårdvara. IP-trafik innebär inga trafik kostnader oavsett vart i världen samtalspartnern sitter, utöver kostnaden för tillgång till datanätet.

Nackdelen med IP-baserade lösningar är att datanätverk oftast omges av brandväggar och andra säkerhetssystem för att skydda nätverket mot intrång. Videokonferenssystem måste dock obehindrat kunna överföra data in och ut ur nätverket för att fungera. Denna svårighet kan lösas på två sätt. Det ena är att sätta videokonferenssystemet utanför brandväggarna, det vill säga direkt ut mot publikt internet. Det andra är att sätta systemet innanför brandväggen, men då krävs någon form av en så kallad nätverks- eller brandväggstraversering. IP kräver en bandbredd på minst 2 MB.

Fördelen med ISDN är att det i nuläget är en internationellt sett mer spridd teknik än vad IP-tekniken är, eftersom ISDN har funnits längre. I Norden är IP-tekniken vanligare än i exempelvis Tyskland.

Med andra ord är ISDN internationellt sett än så länge vanligare än IP-teknik och på så vis når man potentiellt fler samtalsparter. Å andra sidan är ISDN ett dyrare system att använda då trafik kostnader tillkommer och det finns ett hastighetstak på ISDN, vilket medför begränsningar. Möjligheterna för dokumentdelning via ISDN är också begränsad. För att försäkra sig om att ISDN-uppkopplingen är stabil använder vissa aktörer fyra separata telefonlinor på 128 KB styck, men det kan även fungera med endast två linor.

För större videokonferenser som inte ryms i en traditionell konferenssal och där det behövs ett riktigt stort bildformat, exempelvis som vid en biosittning, kan det krävas en annan uppkopplingsteknik för att kvalitén på bilden ska bli godtagbar. I dessa fall används antingen satellitöverföring eller så kallad svartfiber. Med svartfiber menas en dedikerad dataförbindelse med hög kapacitet mellan två punkter, ofta genom glasfibernet. Förbindelsens bandbredd delas inte med någon annan under hyrtillfället utan är helt tillgängligt för anläggningens dataöverföring. Priset för dessa lösningar är högre än de övriga nämnda lösningarna.

Ibland talas det om så kallad streaming över nätet i samband med videokonferens. Detta är en utmärkt teknik att använda sig av när ett företag exempelvis vill sända video från ett centralt möte ut till de olika kontoren på annan ort. Streaming fungerar alltså främst som envägskommunikation och kräver minst 2 megabits bandbredd.

Hårdvara

Det finns en uppsjö av olika sorters utrustningar och tillbehör. Som det nämndes i början av detta kapitel finns det system för de flesta behov. De komponenter som behövs på hårdvarusidan är utrustning för bildåtergivning, kamera, mikrofon och högtalare.

För bildåtergivning används vanligtvis en projektor mot en duk eller en eller flera plasma- eller LCD-skärmar. Ska det delas dokument vid ett möte är det fördelaktigt att ha åtminstone två skärmar, där man kan se motparten på den ena skärmen och de delade dokumenten på den andra.

När det gäller skärmar finns det olika upplösningsstandarder, vilket har med bildkvalitén att göra. De upplösningsstandarder det brukar talas om är SD, HD-ready och Full HD. SD är ungefär samma kvalitet som när man tittar på en DVD. HD-ready är snäppet vassare på 720 punkter och Full HD ligger på 1080 punkter. Ju högre upplösning man har desto bättre upplevs bilden. Högre upplösning ställer dock högre krav på bandbredden.

Ska ett videomöte omfatta mer än två parter samtidigt måste man ha en så kallad flerpartsbrygga. Här kan man välja mellan en mjukvarubrygga och en hårdvarubrygga. System och antal parter avgör vilket av dessa två alternativ som ska användas.

Idag är de flesta videomötessystem kompatibla, åtminstone mellan de större aktörerna på marknaden. Dessa jobbar med en och samma standard (som heter protokoll H 323) och därför ska man problemfritt kunna kommunicera mellan system av olika fabrikat. Det finns dock undantag och därför är det fortfarande viktigt att kontrollera kompatibiliteten mellan systemen som ska kommunicera.

5. Goda råd vid beställning av videomöte

För ett lyckat videomöte finns det ytterligare faktorer som kan vara bra att känna till, utöver tidigare nämnda begrepp.

Ha en tydlig vision

Vid bokning av ett videomöte är det viktigt att man har en någorlunda klar uppfattning om vad man vill åstadkomma under mötet och hur man vill kommunicera. Olika leverantörer har olika utrustning och möjligheter och det är viktigt att stämma av så att man får tillgång till de tekniska möjligheter man behöver.

Var ute i god tid

Eftersom den tekniska biten vad gäller både utrustning och uppkoppling kan kräva en del förberedelser av leverantören är det viktigt att man är ute i god tid. Leverantören bör förses med uppgifter om vilka ens samtalspartners är, vilken teknik och uppkoppling de använder sig av samt vilken IP-adress alternativt ISDN-nummer som används, i god tid innan mötet ska äga rum. Detta för att leverantören ska kunna säkerställa att tekniken fungerar och är stabil. Ett par dagar före mötet görs så kallade testskott, för att försäkra sig om att kontakten fungerar. Tillgängligheten, det vill säga själva bokningen av leverantören, ser olika ut. Bäst är att även här vara ute i god tid.

Teknisk support

För att koppla ihop och koppla upp ett videokonferenssystem behövs viss specialkompetens. Vid beställning av teknik till företaget är det viktigt att detta sker i samförstånd och i samarbete med IT-ansvarig person på företaget. Det är nogt att man stämmer av ifall det finns tekniska förutsättningar för videomöten i IT-infrastrukturen eller om det är något som måste specialbeställas. Om nätverksbaserad kommunikation (IP) ska användas kan det behöva ordnas en del med brandväggar och nätverksinställningar för att det ska fungera problemfritt.

Krav på lokalen

Förutom att kontrollera de tekniska förutsättningarna för videomötet finns det även andra viktiga aspekter, som lokalens lämplighet. Det är viktigt att tänka på hur mottagaren ser bilden eftersom det påverkar mötets kvalitet. Ljus, ljud och möblering påverkar lokalens lämplighet för videomöten. Om en lokals ljusförutsättningar kan man generellt säga att dagsljus och elljus kan vara svåra att kombinera eftersom dagsljuset hela tiden rör sig och förändras. Bakgrunden ska helst vara neutral, varken för ljus eller mörk. Även lokalens akustiska förutsättningar bör beaktas. En lokal där det genereras mycket eko är inte lämplig. Man bör heller inte välja ett rum som störs av mycket buller utifrån. Väljer man att hyra in sig i en lokal på exempelvis ett konferenshotell är mycket av ovanstående inget man behöver bekymra sig om.

6. Kartläggning i Göteborg

I följande del av rapporten redovisas tillvägagångssättet och resultatet av kartläggningen av videokonferensanläggningar i Göteborg med omgivning. I det avslutande kapitlet i denna del redovisas de slutsatser som har framkommit genom undersökningen samt tankar och idéer som uppkommit under arbetets gång. Kartläggningen genomfördes med hjälp av sökningar på Internet och telefonintervjuer under oktober och november 2009. Kartläggningen har begränsats geografiskt till Göteborgs kommun och dess kranskommuner. Nedan beskrivs mer detaljerat hur datainhämtningen har lagts upp.

Kartläggning av aktörer

Det första som gjordes var en sökning på eniro.se med sökord kopplade till videokonferens. Resultatet i form av aktörer som föll innanför undersökningens ramar, som erbjöd tillfälliga lösningar för videokonferens, var förvånansvärt magert. Bättre resultat gav allmänna sökningar på nätet med liknande sökord. Utifrån resultatet togs kontakt med ett antal aktörer som ansågs vara potentiella uthyrare av videokonferenslokaler samt uthyrare eller återförsäljare av videokonferensteknik. De kontaktade aktörerna frågades även om vilka andra konferensanläggningar eller uthyrare som kunde vara intressanta att kontakta. Vidare förfrågningar visade sig vara den metod som gav bäst resultat – den största delen av kartläggningens resultat kom fram genom frågor om vilka konferensställen teknikuthyrarna samarbetar med och vice versa, samt vilka publika konferenslokaler teknikleverantörerna har sålt anläggningar till.

Kvalitetssäkring och gallring

För att säkerställa kvalitén på kartläggningen har en viss gallring av den insamlade datan gjorts. Utöver de som redovisas i kartläggningen uppgav ett antal konferensaktörer att de vid förfrågan kunde hyra in teknik för videokonferens. Men vid närmare förfrågningar framkom brister i lokalernas tekniska infrastruktur och prestanda samt att det saknades tidigare erfarenhet av videokonferenser. Dessa anläggningar ströks därför från listan.

Avgränsningar

- Telefonkonferens

En majoritet av de tillfrågade konferensaktörerna i Göteborgsområdet uppgav att de kan erbjuda telefonmöten. Lokaler för ett enkelt telefonmöte, med allt från en högtalartelefon placerad centralt på ett bord till individuella hörsnäckor med mikrofon, är inte svåra att få tag på. Eftersom de allra flesta konferensanläggningar kan erbjuda tjänsten tas den inte med i denna kartläggning.

Det finns ett alternativ som är värt att nämna vad gäller mer avancerade telefonmöten. Ett ganska stort antal webbaserade företag erbjuder tjänster som tillhandahåller telefonmöte med diverse möjligheter till dokumentdelning. Dessa tjänster kan man i princip utnyttja från sitt kontor och slipper därmed kostnader som tillkommer när man hyr in sig på ett konferensställe. Dessa tjänster har inte tagits med i undersökningen, eftersom de inte är platsberoende.

- Uthyrare av konferenslokaler

I prioriteringslistan för uppdraget har punkt nummer fyra, ”*Lämpliga konferenslokaler som inte har utrustning själv men dit utrustning kan hyras*”, utgått. Denna del av undersökningen har inte rymts

inom projektets tidsramar. Sannolikt har dessa inte heller de tekniska förutsättningarna som fordras, se ovan.

- Teknikuthyrare

De teknikuthyrare som endast hyr ut sin utrustning veckovis eller på längre abonnemang finns inte med listan, eftersom det då inte rör sig om en tillfällig lösning.

- Prisbild

Det har inte varit möjligt att få fram jämförbara prisuppgifter för videomöte. Skälet är att varje videomöte skräddarsys både vad gäller teknik och support och därmed varierar kostnaden för varje typ av möte. Vidare finns skillnader i tjänstebudet hos varje konferensaktör och teknikuthyrare. Därför är det inte meningsfullt att ange priser, eftersom tjänsterna eller priser inte kan jämföras rakt av.

7. Övergripande resultat

Det är få aktörer som erbjuder möjligheten till videomöte i Göteborg. Av de över hundra tillfrågade konferensanläggningarna kunde endast 13 erbjuda videomöte.

Aktörerna som kan erbjuda videomöte i Göteborg är uppdelade i två grupper, där den ena kan sägas vara mer kommersiell än den andra. I den första gruppen återfinns verksamheter som är specialiserade på uthyrning av lokaler: hotell, konferenscenter och något enstaka företagshotell. I den andra gruppen finns offentliga verksamheter som har videokonferensanläggningar, men som inte har som kärnverksamhet att hyra ut lokaler eller anläggningar. Totalt handlar det om 14 lokaler fördelat på 13 aktörer, som kan erbjuda videomöte. Samtliga är förlagda i Göteborg, de flesta relativt centralt. Västra Götalandsregionen är den aktör som har två lokaler.

Av de aktörer som kan erbjuda videomöte är det sex som själva äger utrustningen och sju som har ett samarbete med teknikuthyrare, som de hyr in utrustning och support av.

Två av de 13 aktörerna är offentliga och använder utrustningen själva, men hyr även ut till externa. Dessa aktörer är Göteborgs universitet och Västra Götalandsregionen¹. Göteborgs universitet använder ofta videomöte i samband med utbildningsverksamhet och Regionens hus för sin interna verksamhet.

Minst fyra av de kontaktade aktörerna uppgav att de tidigare har haft videomöte i sitt utbud. Dessa uppgav olika anledningar till varför verksamheten lagts ner. Tekniska svårigheter och inaktuell teknik samt bristande efterfrågan uppgavs som motiv för nedläggningen. De aktörer som uppgav de tre sistnämnda motiven var samtliga aktörer som lagt ner verksamheten för minst fem år sedan. En av aktörerna drog själv slutsatsen att de hade varit ute för tidigt med att erbjuda videomöte då varken marknaden eller tekniken varit mogen vid den aktuella tidpunkten. Troligen har teknikspridningen också medfört en lägre efterfrågan, då flera tidigare kunder numera har tekniken själva.

Det finns förhållandevis gott om företag som hyr ut utrustning på längre abonnemang, men desto färre teknikuthyrare som hyr ut per dygn eller timvis. De företag som hyr ut teknik för tillfälliga lösningar

¹ Regionens hus

är inte fler än en handfull. En förklaring till det låga antalet aktörer som erbjuder tillfälliga lösningar är att det i branschen har skett en del företagssammanslagningar. Sannolikt är även priset högt och lönsamheten låg för sådana kortvariga uppdrag.

I bilaga 1 finns sammanställningen av samtliga aktörer som erbjuder tillfälliga lösningar för videomöte i Göteborg.

8. Slutsatser och diskussion

Videomötets genomslag är fortfarande begränsat. Detta har att göra med att det krävs omfattande investeringar i hårdvara och teknisk infrastruktur och att tekniken fortfarande inte upplevs som lättillgänglig. Vidare är det idag fortfarande inte helt problemfritt att koppla ihop olika videokonferensanläggningar. Därtill kommer en lång rad 'sociokulturella' hinder (vanor).

Det är sannolikt därför det i dag framför allt är större organisationer och företag med verksamheter fördelat på flera orter som använder sig av videomöte, exempelvis storföretag eller statliga organisationer. Dessa organisationer har många återkommande möten mellan fasta punkter inom den egna organisationen, men även med etablerade samarbetspartners. Detta gör att det är värt att installera egna anläggningar, eftersom initialkostnaden kan fördelas på många möten och för att tekniken kan anpassas så att anläggningarna problemfritt går att koppla upp mot varandra. Vidare kan det vara lättare för stora aktörer att bära initialkostnaden för att komma igång. Likaså finns det oftare en befintlig organisation med datasupport.

För möten med endast två deltagare finns idag enkla och billiga verktyg för videomöten direkt mellan två uppkopplade datorer. Ska större möten genomföras eller om det ställs högre krav på kvalitet, kvarstår för mindre verksamheter eller enstaka möten möjligheten att hyra in sig på en videokonferensanläggning eller att hyra hem utrustning från en teknikleverantör.

När detta görs är det viktigt att vara medveten om att det kräver tid att förbereda ett videomöte och att kostnaderna kan variera märkbart beroende på mötets förutsättningar. Många faktorer kan påverka priset, exempelvis vilken uppkoppling som finns tillgänglig i lokalen och om det behövs snabbare uppkoppling, mötets storlek, hur lätt det är att komma förbi brandväggar och hur kompatibla samtliga anläggningar som ingår i mötet är. Det är därför viktigt att i god tid höra sig för om vilka lösningar respektive leverantör och konferenslokal kan erbjuda.

Att det finns få aktörer i Göteborgsregionen som har inriktat sig på att hyra ut videomöteteknik för kort tid kan delvis förklaras med att det har skett en viss företagssammanslagning. Att fler företag inte satsar på uthyrning av tillfälliga lösningar kan bero på att det ställer höga krav på teknikuthyrarens flexibilitet vad gäller teknik, planering, logistik och personalstyrka. För ett litet företag med få anställda och som inte inom det egna företaget har tillgång till ett stort lager av hårdvara och övrig teknik, kan det vara svårt att tillgodose kundernas varierande behov och krav.

I Göteborg fanns hösten 2009 14 lokaler som erbjuder möjlighet till videomöten. Skälen till varför inte fler av de över hundra konferensanläggningar erbjuder videomöten varierar bland de

konferensanläggningar som kommenterat saken. Flera av de konferensanläggningar som geografiskt ligger mer perifert och naturskönt har uppgett att deras affärsidé fokuserar på att erbjuda möjligheten att ordna möten där deltagarna ”kan komma bort från verkligheten och in i ny vacker miljö”, snarare än att få tillgång till den senaste kommunikationstekniken. Av de konferensarrangörer som ligger mer centralt och som inte har videomöte i sitt utbud har ett flertal uppgett att de sällan har fått en sådan förfrågan och några enstaka har sagt att det är en för dyr och riskabel investering. Kontakterna med konferensarrangörerna visade att videomöten fortfarande är ett utforskat område för majoriteten och att efterfrågan från kunderna inte upplevs som stor.

Avsaknaden av kunskap om lokalens och utrustningens tekniska förutsättningar bland personalen på konferensanläggningarna är anmärkningsvärd. Det har sannolikt att göra med att konferenspersonalen har liten erfarenhet av videomöten samt att arbetsfördelningen vid inhyring av teknik är tydlig: Konferenspersonalen är värdar och teknikuthyrarna är tekniker. Vid samtal med konferensaktörer med mer erfarenhet av att hyra in videomöteteknik var kunskapen om utrustningen och dess krav på lokalerna bättre, men även här fanns kunskapsglapp. Upprepade kontakter fick tas med de teknikuthyrare som konferensaktörerna samarbetade med för att få information och säkerställa uppgifternas tillförlitlighet.

Att utbudet och användningen ser ut som den gör hänger troligtvis ihop med att tekniken för videomöten fortfarande är komplicerad och inte alltid användarvänlig. Standardiseringen av hårdvaran mellan olika fabrikat och utbyggnaden av infrastrukturen för själva sändningen har förvisso förbättrats sedan 1990-talet, men det finns fortfarande lokala begränsningar och svårigheter. Exempel på svårigheter är hastighetsbegränsningar med ISDN, problem med brandväggar och krav på nätverkssäkerhet vid IP-teknik samt att ISDN- och IP-baserade anläggningar inte går att koppla ihop. Troligtvis kommer ISDN-uppkopplingar i framtiden fasas ut, men problemet med bristande kompatibilitet kommer nog att kvarstå i ett antal år.

Trots dessa svårigheter visar undersökningen att möjligheterna för tillfälliga videomöten i Göteborg är goda. Även om aktörerna till antalet kan verka få kan de sammantaget med största sannolikhet täcka alla de önskemål som ett videomöte kan ha. Med andra ord – det mesta går att lösa, förutsatt att man är ute i god tid.

Bilaga 1: Publika anläggningar och teknikuthyrare för videomöten i Göteborg**KONFERENSANLÄGGNINGAR**

Namn	Adress	Telefon	Uppkoppling	Utrustning	Kapacitet, antal deltagare	Övrigt
Hotell Riverton	Stora Badhusg. 26	031-750 10 00	IP ISDN	Tandberg Edge 95 MXP	Videomöte upp till 20 pers Videseminarium upp till 300 pers	
Hotell Liseberg Heden	Sten Stureg. 1C	031-750 69 00	IP	Sony PSC-XG80 HD	Videomöte upp till 25 pers	
Radisson SAS Scandinavia Hotel	Södra Hamng. 59-65	031-758 50 00	IP ISDN	Polycom	Videomöte upp till 10 pers Videseminarium upp till 150 pers	Hyr in från AV-proviver för viss teknikkomplettering
Regus Business Centre	Fabriksg. 7	031-799 0000	ISDN (IP på gång)	Polycom	Videomöte upp till 10 pers	
Göteborgs Universitet	Medicinareg. 20	031-786 59 59	IP Går att ringa in med ISDN	Polycom VS4000/VS7000	Videomöte upp till 20 pers Videseminarium upp till 350 pers	
Regionens hus	Norra Hamng. 14	020-23 33 23	ISDN	Polycom FX, ej HD	Videomöte upp till 8 pers	Lämpar sig ej för dokumentdelning
Regionens hus	Lillhagsparken 5	020-23 33 23	ISDN	Polycom FX, ej HD	Videomöte upp till 12 pers	Lämpar sig ej för dokumentdelning
Svenska Mässan	Mässans gata 24	031-708 88 00	IP ISDN	SONY	Videomöte upp till 7 pers Videseminarium i kongresshall	Samarbete med Centas
Hotel Odin Clarion Collection	Odinsgatan 6	031-745 22 00	IP ISDN	Tandberg Lifesize Express mm	Videomöte upp till 4 pers	Samarbete med Skiptrip
Teknikparkens Konferenscenter Chalmers	Sven Hultins gata 9	031-772 42 42	IP	Tandberg 600 MXP	Videomöte upp till 10 pers Videseminarium upp till 120 pers	Samarbete med Chalmers AV-service
Folkets Hus	Olof Palmes plats	031-774 30 00	IP ISDN	Tandberg, SONY mm	Videomöte upp till 22 pers Videseminarium 80-300 pers	Samarbete med Mediatec
Scandic Crown	Polhemsplatsen 3	031-751 43 00	IP ISDN	Tandberg	Videomöte upp till 30 pers Videseminarium upp till 300 pers	Samarbete med Centas

Lokaler för resfria möten – en kartläggning i Göteborg

KONFERENSANLÄGGNINGAR, FORTSÄTTNING

Namn	Adress	Telefon	Uppkoppling	Utrustning	Kapacitet, antal deltagare	Övrigt
Best Western Arken hotell & konferens	Nordatlanten 100	031-726 25 00	IP	Tandberg	Videomöte upp till 7 pers Videseminarium upp till 1000 pers	Samarbete med Proshop Europe
First Hotel G Centralhuset	Nils Ericssonsplatsen 4	031-61 68 50	Information ej tillgänglig	Information ej tillgänglig	Videseminarium upp till 80 pers	Samarbete med Videokonferensbolaget

TEKNIKUTHYRARE I GÖTEBORGSREGIONEN

Namn	Ort	Hemsida	Telefon	Uppkopplingskrav på lokal	Utrustning	Kapacitet, antal deltagare
Mediatec Group AB	Kungälv, Göteborg	www.mediatecgroup.se	0303-20 85 23	Nej	Tandberg, SONY m.m	I princip obegränsat
Teletech Konference	Göteborg	www.teletech-sverige.se	031-131248	IP-uppkoppling som går utanför nätverkets brandväggar	Tandberg, Polycom	Videokonferens för 35-40 pers
Centas Konferens-TV AB	Göteborg	www.centas.se	031-840 100	ISDN IP-uppkoppling som går utanför nätverkets brandväggar	Tandberg	Videomöte för 10-15 pers
Image center	Göteborg	www.imagecenter.se	031-775 77 00	IP-uppkoppling som går utanför nätverkets brandväggar	SONY	Videomöte för 10-15 pers Videseminarium upp till 100 pers
Proshop Europe	Göteborg	www.proshopeurope.se	031-12 18 10	IP eller ISDN. Uppkoppling kan ombesörjas av leverantör.	SONY	I princip obegränsat
LGD Service teknik AB	Göteborg	www.service-teknik.se	031-43 13 00	ISDN	SONY PCF 1500	Videomöte för 10-30 pers

Vägverket
Region Väst
40533 Göteborg
www.vv.se
Telefon: 0771119119

